

STAREA DE SĂNĂTATE A POPULAȚIEI ȘI RATA DECESELOR PRIN BOALA HIPERTENSIVĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Valeriu PANTEA, Ion ȘALARU, Nelea TABUNCIC, Petru CRUDU, Anastasia TOMȘA

Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Republica Moldova

Autor corespondent: Valeriu Pantea, e-mail: valeriu.pantea@ansp.gov.md

Cuvinte-cheie:
boala hipertensivă,
incidența, preva-
lența, rata decese-
lor.

Introducere. Bolile sistemului cardiovascular și cel respirator predominant formează fundalul indicilor înalți ai mortalității în rândul populației. Măsurile de prevenire a bolilor și de organizare a asistenței medicale pot contribui semnificativ la diminuarea morbidității și deceselor.

Scopul. Evaluarea comparativă a indicilor de sănătate prin boala hipertensivă în perioada pre- și COVID-19 cu identificarea manifestării acestora.

Material și metode. A fost realizat un studiu statistic comparativ (pentru perioada 2018-2021) cu un eșantion general al cazurilor de boală hipertensivă în volum de 2483675 de cazuri (înregistrate prin adresabilitate) și a eșantionului de 9940 de decese. Incidența și prevalența bolii hipertensive a fost analizată prin prisma teritoriilor administrative și ani, iar cazurile de decese -pe teritorii, grupe de vârstă, luni, ani și gen.

Rezultate. Conform datelor statistice, cota populației afectată de boala hipertensivă constituie 23,2%, iar a rezultatelor studiului STEPS (2021), ponderea reală a afectării populației este de 34,8%, clasificând Republica Moldova printre țările cu cele mai înalte valori de răspândire a patologiei printre țările UE. Ponderea cazurilor de boală hipertensivă primar diagnosticate constituie doar 4,3% în structura cazurilor de prevalență a bolii hipertensive. În 35,1% din teritoriile țării, valoarea incidenței depășește media pe țară de 114,4 cazuri la 10 mii populație, înregistrând valori de la 58,8 până la 234,4‰_{00,0} cazuri, iar indicii de prevalență înregistrează valori de la 1746,0 până la 3098,6‰_{00,0} și o valoare medie statistică a cazurilor de 2426,2‰_{00,0}. Ponderea pacienților cu boala hipertensivă în sumarul patologieilor sistemului circulator constituie 85%, acest fundal de boală hipertensivă fiind responsabil de nivelul înalt al cazurilor de decese. Analiza cazurilor de decese indică o creștere semnificativă a ratei mortalității în comparație cu 2018. A fost stabilit că doar în nouă teritorii administrative, rata mortalității n-a depășit valoarea medie/multianuală pe țară (de 9,3‰_{00,0}), în restul teritoriilor a fost semnificativ mai înaltă decât valorile înregistrate în 2018. Cele mai afectate grupe de vârstă sunt persoanele de la 56 de ani, atingând o maximă la grupa de vârstă de 76-85 de ani. În perioada 2020-2021 au fost înregistrate cele mai multe cazuri de decese prin boala hipertensivă, rata deceselor fiind de 1,3 ori mai înaltă față de perioada pre-pandemică (2018), confirmând că boala hipertensivă, ca comorbiditate în infecția COVID-19, sporește riscul deceselor. În perioada supusă studiului, cele mai multe decese prin boala hipertensivă s-au înregistrat în rândul femeilor, dominând în grupele de vârstă de la 76-85 și 86 ani +, respectiv de 1,8 și 2,4 ori față de aceeași grupă a bărbaților. În lunile cu temperaturi scăzute, numărul de decese crește pentru ambele sexe.

Concluzii. Rata înaltă a bolii hipertensive în populație plasează țara pe unul din primele locuri în UE. Diferența înaltă între incidența și prevalența bolii hipertensive, indică la inegalitatea accesului la servicii de asistență medicală a populației, dar și la eficiența joasă a măsurilor de prevenire și de profilaxie primară.